

El llenguatge

Conrear i menysprear 8/11/1970

Ahí ens referíem a l'ús d'algunes formes incorrectes d'infinitiu, com «conrejar» i «interlinejar», a què algú recorre, sens dubte influït per la gran abundor, en català, de verbs derivats formats amb el sufix *ejar*, com falsejar, martellejar o parpellejar, als quals corresponen verbs del castellà acabats en «-ear» — «falsear», «martillear», «parpadear» —, terminació que hom hauria volgut evitar, sospicada d'ésser castellanitzant. Però la bondat d'alguns verbs catalans acabats en *-ear* és inqüestionable: crear, idear, prear, menysprear, recrear, conrear, alinear, interlinear i encara alguns més.

Existeix també una altra deformació força freqüent i que afecta els verbs conrear i menysprear, i que té la mateixa causa: el rebuig, segurament inconscient, de les formes d'infinitiu acabades en *-ear*, terminació, com hem dit, tan habitual i característica del castellà, i tan poc corrent en català. Aquesta segona deformació és la que es resol en les formes incorrectes «conreuar» i «menyspreuar», afavorides per l'existència dels substantius *conreu* i *menyspreu*, dels quals aquells infinitius podrien semblar els derivats respectius. En realitat, però, els verbs conrear i menysprear no provenen d'aquests substantius: conrear és el prolongament d'un verb llatí, i és *conreu* que prové de conrear i no a la inversa, i menysprear és un compost de *menys* i de *prear*. D'altra banda, encara que fossin els substantius els que haguessin originat els verbs, aquests no haurien hagut de revestir necessàriament les formes «conreuar» i «menyspreuar», talment com, per exemple, niu ha originat *niar* i no «niuar».

Cal reconèixer, amb tot, que les vacil·lacions sobre la forma d'aquests verbs relacionats amb noms acabats en un diftong amb la *u* com a segona vocal són ben naturals. Vet aquí, doncs, les formes admeses pel nostre Diccionari normatiu dels verbs que més dubtes solen sucitar: crear i preuar (amb valor diferent), apreuar (però no «aprear»), menysprear (però no «menyspreuar»), conrear (però no «conreuar»), posar i couar (amb el mateix valor), estuar i estueuar (però no «estiar») i niar (però no «niuar»). D'altres formes de la mateixa sèrie, com encauar, creuar, enseuar o rebeuar no solen ja originar cap dubte.

Albert Jané